

Britt-Marie Salmén
Stadsmiljöavdelningen
Telefon: 08-508 273 40
britt-marie.salmen@stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2010-12-09
Trafik- och renhållningsnämnden
2010-12-14

Victoria Zimmermann Grönros
Avdelningen för projektutveckling
Telefon: 08-508 262 58
victoria.gronros@stockholm.se

Knyt ihop Gustav Vasakyrkans gård med torget vid Odenplan. Motion (2010:22). Svar på remiss.

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden överlämnar och åberopar tjänsteutlåtandet som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Krister Schultz

Magdalena Bosson

Sammanfattning

I motionen föreslår Yildiz Kafkas (mp) att Odenplan skall utformas i samråd med medborgarna. Vidare föreslås att man skall stänga av Upplandsgatan för trafik mellan Odengatan och Karlbergsvägen, och knyta ihop Gustav Vasakyrkans gård med torget. Kontoren vill poängtera att projekt Citybanan har en snäv tidplan och detta innebär att det inte finns utrymme för att organisera ytterligare samråd. Kontoren ser stora fördelar i att knyta samman kyrkan med torget och har tillsammans med SL utrett möjligheten att stänga av Upplandsgatan, men har

funnit att det får stora negativa konsekvenser för dels kollektivtrafikresenärer, dels transporter till och från Odenplan liksom för passerande cykeltrafik. Däremot är ambitionen att föra fram torgets granitmaterial till kyrkmuren för att visuellt binda ihop kyrkan och torget samt att återplantera ett antal nya relativt stora träd på torget.

Kontoren kommer under 2011 att återkomma till respektive nämnd med en redovisning av hur torget kommer att återställas efter citybanans arbeten.

Remissen

Kommunstyrelsen har översänt en motion från Yildiz Kafkas (mp) på remiss. Motionären vill utreda möjligheterna till ett utökat medborgarinflytande t ex genom medborgardialog/rådslag. Medborgarrepresentanter borde ingå i planarbetet som referenspersoner. Man borde också tillämpa omvänd planprocess där medborgarna involveras i början av planprocessen.

Många norrmalmsbor vill gärna se Odenplan som en grön oas, samt knyta ihop Gustav Vasakyrkans gård med torget, vilket anses vara ett lyft för både torget och kyrkan. I stenstaden, som har brist på grönområden, skulle detta nya torg uppfylla ett viktigt behov. För det behövs avstängning av Upplandsgatan för trafik mellan Odengatan och Karlbergsvägen och flytt av trafiken till en annan vägsträckning.

Ärendets beredning

Motionen har remitterats till exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden för yttrande. Inom staden har motionen även remitterats till stadsbyggnadsnämnden, SLK samt stadsdelsnämnderna Norrmalm, Rinkeby-Kista och Älvsjö. Remissen ska besvaras senast 2010-12-01 men exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden har medgivits anstånd med yttrandet så att nämnderna har möjlighet att behandla ärendet 2010-12-09 respektive 2010-12-14.

Exploaterings- och trafikkontorets synpunkter och förslag

Samråd/rådslag

Återställandet av Odenplan kräver ingen ny detaljplan utan ingår som en del i projekt Citybanan och regleras därför i ett övergripande avtal. Avtalet har tecknats av staden, trafikverket och landstinget och där regleras att projekt Citybanan skall

ta alla kostnader för att återställa Odenplan när man är färdig på platsen. Återställandet skall ske enligt anvisningar från staden. Staden har inte avsatt några medel, utöver de som man lagt in i projekt Citybanan, för att iordningställa Odenplans torg.

Utformningen av Odenplan har engagerat medborgarna sen lång tid tillbaka. På 1990-talet bildades t e x en medborgargrupp. Grupper och individer har framfört synpunkter på Odenplan vid olika tillfällen. Staden har därigenom fått en relativt stor kunskap om önskemålen.

I och med att det inte föreligger någon planprocess har staden inte genomfört något samråd enligt Plan- och bygglagen. Exploateringskontoret har dock, på uppdrag av Exploateringsnämnden, genomfört ett rådslag. Rådslaget genomfördes hösten 2008, då exploateringskontoret arbetade med en referensgrupp för att föra en dialog om Odenplans utveckling. Resultatet av rådslaget redovisades till exploateringsnämnden i december 2009. Resultatet var inte homogent utan det var en stor variation och motstridighet i de synpunkter som framkom. Kontoren har i arbetet med utformningen av torget, i möjligaste mån, tagit hänsyn till inkomna synpunkter och kommer även att göra så i det fortsatta arbetet.

Kontoren anser att torgets utformning inte bara är av intresse för de som bor på Norrmalm utan för invånare i hela stor Stockholm. Odenplan kommer i framtiden att bli en av Stockholms mest intensiva omstigningsplatser för stadens kollektivtrafikresenärer. Därför är en utgångspunkt i stadens arbete med utformningen av torget att Odenplan i första hand är en plats för resande.

Citybaneprojektet, som staden är en del av, har en snäv tidplan. Detta anser kontoren är bra eftersom det innebär att projektet kontinuerligt arbetar för att störningarna på staden och dess invånare skall bli så kortvariga som möjligt. Kontoren anser därför att man måste hålla tidplanen vilket inte medger ytterliga rådslag eller andra former av samråd.

Grönska och kontakt med kyrkan

Staden har in i det längsta arbetat för att kunna behålla flera av de befintliga stora träden, vilket inte visade sig vara förenligt med bygget av Citybanans underjordiska delar. I återställandet ingår att nya relativt stora träd skall planteras, för att skänka grönska till torget.

Att knyta ihop kyrkan med torget var en målsättning redan vid förra ombyggnaden. Denna ambition kan nu förverkligas visuellt genom att torgets

granityta förs över Upplandsgatan fram till kyrkmuren. Att bredda kyrktrappan har också diskuterats men det kommer troligtvis inte kunna genomföras i samband med återställandet. Biltrafiken är sedan länge borttagen från Upplandsgatan, men busstrafik och lastning till torget och cykeltrafik finns kvar.

Trafikavstängning av Upplandsgatan

Den busstrafik som går via Upplandsgatan mellan Odengatan och Karlbergsvägen är för närvarande linjerna 40, 65 i båda riktningar samt linje 2 norrut. Därutöver behöver erforderliga transporter ske till torget via en anföringsplats på Upplandsgatan närmast Odengatan. Denna del av Upplandsgatan har också en viktig roll för cykelförbindelserna förbi Odenplan i nord/sydlig riktning.

Konsekvenserna för framtida busstrafik vid en e v avstängning av Upplandsgatan framför Gustav Vasakyrkan studerades i en utredning om kommande behov av busstrafik vid Odenplan, som SL genomförde år 2009 i samråd med trafikkontoret. Den alternativa trafikföring som utvärderades innebar att busstrafiken på Upplandsgatan flyttades ett kvarter längre västerut, till Västmannagatan på sträckan mellan Odengatan och Vanadisvägen. Detta innebär att en omfattande busstrafik förs till en gatusträcka som idag inte har någon busslinjetrafik, vilket bl a innebär behov av nya hållplatslägen samt stora ombyggnader vid korsningarna Västmannagatan/Karlbergsvägen samt Upplandsgatan/Karlbergsvägen. SL konstaterade att ett bibehållande av trafikeringen via Upplandsgatan bäst motsvarar deras behov och ger bättre förutsättningar för omstigning mellan kollektivtrafikslagen med bl a kortare gångavstånd för resenärerna.

Den framtida busstrafiken vid Odenplan kommer att kräva ett utökat utrymme för hållplatser. Dessa behöver då anordnas på kvarterssträckor utanför Odenplans torg, eftersom torget redan idag är fullt utnyttjat. I det sammanhanget vore det olyckligt att även minska på befintliga, centralt belägna lägen vid torget genom att ta bort hållplatserna på Upplandsgatan framför kyrkan.

Vad gäller den lastplats som idag ligger på Odenplan intill Upplandsgatan finns ingen alternativ placering vid själva torget. Lastplatsen är avsedd att hantera alla erforderliga transporter till torget bl a torghandeln. Såvida Upplandsgatan stängs för trafik får sådana transporter hänvisas till uppställning på närliggande gator, och konsekvenserna kan bli olovlig uppkörning på torgytan.

2010-10-29
TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR E2010-410-01207
DNR T2010-410-03169:1

En avstängning av Upplandsgatan för fordonstrafik vid Odenplan skulle således ge markanta negativa konsekvenser för dels kollektivtrafikresenärer, dels transporter till och från Odenplan liksom för passerande cykeltrafik.

Mot redovisad bakgrund föreslår kontoren att exploateringsnämnden samt trafik- och renhållningsnämnden överlämnar och åberopar kontorens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Slut